

Az EHDS a kórházak kapujában – mit kell már most elkezdeni az egészségügyi intézményekben?

Dr. Misek János, vezető szakértő EHDS/TEHDAS2
Országos Kórházi Főigazgatóság

Az adatvédelemtől az EHDS-ig: új lehetőség, új kórházi felelősség

A jogvédelem mellé felzárkózott az adat felhasználhatósága – a kórháznak mindkettőt működő folyamattá kell alakítania.

Az európai fejlődési ív

Három intézményi kérdés

- 1 Mi van meg?**
teljesség és forrásrendszer
- 2 Mit jelent?**
kódok és közös szemantika
- 3 Használható-e?**
minőség, védelem és felelősség

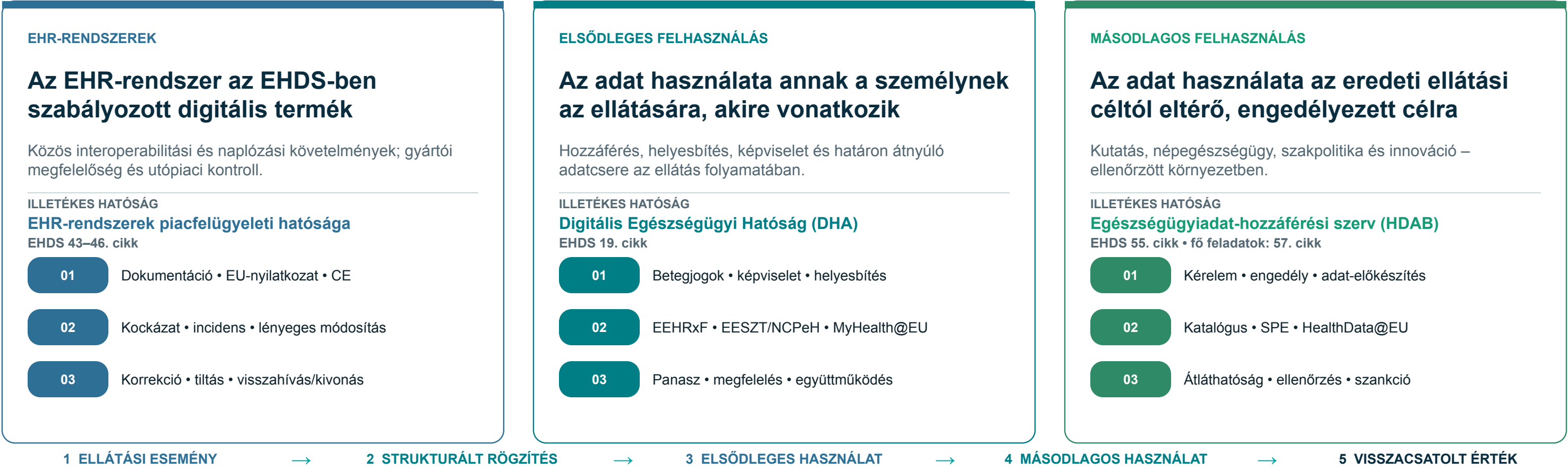
14 KÖZÖS EURÓPAI ADATTÉR

Mezőgazdaság	Kulturális örökség	Energia	Pénzügy	Zöld megállapodás	EGÉSZSÉGÜGY	Nyelvi adatok
Gyártás	Média	Mobilitás	Közigazgatás	Kutatás és innováció	Készségek	Turizmus

Vezetői tét: 2027-re legyen látható a rendszerportfólió, az adatút és a felelősségi határ – 2029 ne az első adatexportnál kezdődjön.

Az EHDS három kórházi dimenziója – három eltérő hatósági rend

EHR-rendszerek, elsődleges és másodlagos felhasználás: más cél, más felelősség, más illetékes szerv.

MÁSODLAGOS FELHASZNÁLÁS

Az adat használata az eredeti ellátási céltól eltérő, engedélyezett célra

Kutatás, népegészségügy, szakpolitika és innováció – ellenőrzött környezetben.

ILLETÉKES HATÓSÁG

Egészségügyiadat-hozzáférési szerv (HDAB)

EHDS 55. cikk • fő feladatok: 57. cikk

01

Kérelem • engedély • adat-előkészítés

02

Katalógus • SPE • HealthData@EU

03

Átláthatóság • ellenőrzés • szankció

1 ELLÁTÁSI ESEMÉNY

→

2 STRUKTURÁLT RÖGZÍTÉS

→

3 ELSŐDLEGES HASZNÁLAT

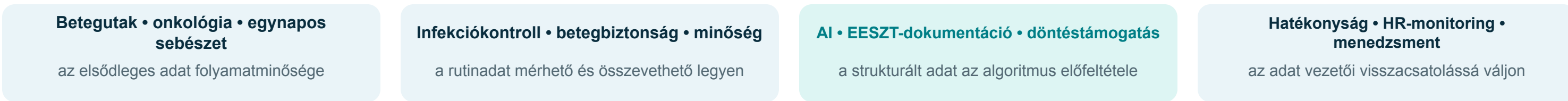
→

4 MÁSODLAGOS HASZNÁLAT

→

5 VISSZACSATOLT ÉRTÉK

KAPCSOLÓDÁS AZ IDEI KONGRESSZUSHOZ

Mikor használható fel egy kórházi adat másodlagosan?

Az EHDS feltételei minden esetben; személyes adatnál a GDPR 6. és 9. cikke is alkalmazandó.

51. CIKK • 17 MINIMUMKATEGÓRIA

A IV. fejezet 2029-től alkalmazandó; öt kategória 2031-ben lép be.

2029.03.26 • 12 KATEGÓRIA

a) EHR-ből származó egészségügyi adatok	j) szakemberek státusza, szakterülete és intézménye
c) szükséglet, erőforrás, hozzáférés, kiadás és finanszírozás –
összesítve	k) lakosságalapú és népegészségügyi nyilvántartások
d) emberi egészségre ható kórokozók	l) orvosi és halálozási nyilvántartások
e) ellátási adminisztratív, gyógyszerkiadási, biztosítási és
megtérítési adatok	n) orvostechnikai eszközök egyéb egészségügyi adatai
h) orvostechnikai eszköz által automatikusan generált
személyes adatok	o) gyógyszer- és eszköznyilvántartások
i) jólléti alkalmazások adatai	q) biobankok és kapcsolódó adatbázisok

2031.03.26 • +5 KATEGÓRIA

- b) társadalmi-gazdasági, környezeti és viselkedési
egészségdeterminánsok
f) genetikai, epigenomikai és genomikai adatok
g) molekuláris/omikai adatok

KÓRHÁZI TESZT: adatbirtokosi státusz • metaadat • minőség • eredet • határidő.

53. CIKK • MEGENGEDETT

- köz- és foglalkozás-egészségügy
- szakpolitika és szabályozás
- hivatalos statisztika
- oktatás
- kutatás és innováció
- algoritmusok fejlesztése / tesztje
- ellátás és kezelés javítása

54. CIKK • TILTOTT

- személyt vagy csoportot hátrányosan érintő döntés
- diszkrimináció; biztosítási / hitelfeltételek
- reklám és marketing
- káros termék vagy szolgáltatás
- nemzeti etikai normába ütköző használat

SZEMÉLYES ADATNÁL: A JOGI HOZZÁFÉRÉSI TESZT

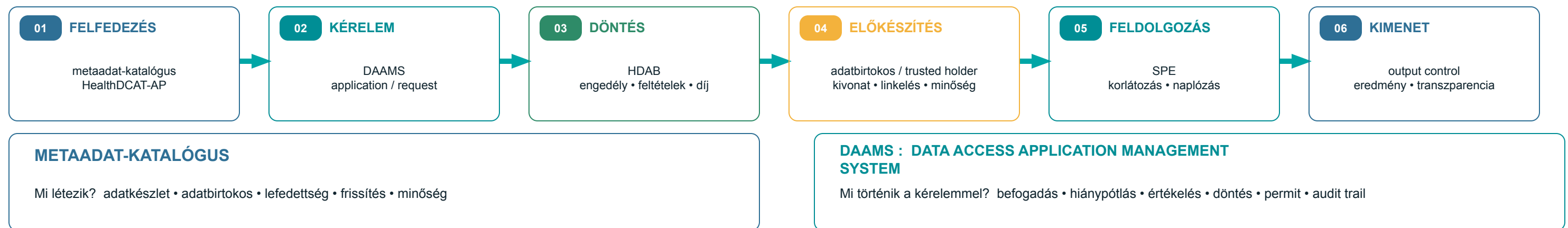
EHDS 53.: cél + GDPR 6.: jogalap + GDPR 9.: feltétel + EHDS-biztosítékok

- EHDS 53. cikk • megengedett cél**
Kutatás, innováció és MI/algorithmus-fejlesztés is lehet cél – de ez még nem GDPR-jogalap.
 - GDPR 6. cikk • önálló jogalap**
A kérelmező igazolja a 6. cikk (1) szerinti alkalmazandó jogalapot.
 - GDPR 9. cikk • alkalmazandó kivétel/feltétel**
Egészségügyi adatnál a 9. cikk (2) feltétele; EHDS-garanciákkal.
 - EHDS különös biztosítékai • adatengedély**
HDAB-értékelés, célhoz kötött hozzáférés, SPE és ellenőrzött kimenet.

EHDS-KORLÁTOK, AMELYEKET A GDPR-JOGALAP NEM VÁLT KI

adattakarékosság / célhoz kötöttség • anonimizált adat elsődlegessége • pszeudonimizálás indokolása

54. cikk szerinti tilalmak • adatengedély célja és feltételei • 71. cikk szerinti opt-out

Az EHDS-cél nem pótolja a GDPR-jogalapot; az adat pedig csak metaadattal és teljesítési folyamattal válik hozzáférhetővé.

TEHDAS - Towards European Health Data Space:

az elvektől a végrehajtható EHDS-folyamatig

TEHDAS1 kijelölte a kereteket; TEHDAS2 közös útmutatókkal és műszaki specifikációkkal operacionalizálja a másodlagos felhasználást.

Towards
European
Health
Data
Space

TEHDAS1

2021.02.01–2023.07.31 • 25 ország

KONCEPCIÓK • KERETRENDSZEREK • SZAKPOLITIKAI ÉS TECHNIKAI OPCÍÓK

Fenntarthatóság

D4.3 Sustainability Plan • hosszú távú működés és finanszírozási opciók

Jogi és szervezeti governance

D5.1 európai esettanulmányok • D5.2 nemzeti jogalkotási ajánlások • governance-modellek

Adatminőség és szemantika

adatminőség–hasznosság keret és címke • interoperabilitási standardok értékelése

Technikai infrastruktúra és SPE

határon átnyúló user journey • SPE-funkciók, közös biztonsági standardok és audit

Állampolgári részvétel és adataltruizmus

állampolgári bevonás • etikai elvárások • GDPR-kompatibilis adataltruizmus-ajánlások

TEHDAS2

2024.05.01–2026.12.31 • 29 ország

KÖZÖS ÚTMUTATÓK • MŰSZAKI SPECIFIKÁCIÓK • VÉGREHAJTHATÓ FOLYAMATOK

Adatfelfedezés

nemzeti metaadat-katalógus • HealthDCAT-AP • egységes adatkészlet-leírás

Adathozzáférés

megengedett/tiltott célok értékelése • DAAMS műszaki specifikáció

Adatelőkészítés

adatbirtokosi útmutató • kapcsolás, előkészítés és adatminőség

Biztonságos felhasználás

SPE-specifikáció • adatminimalizálás és privacy safeguards • auditálhatóság

Állampolgári szolgálat

opt-out • jelentős eredmények kezelése • tájékoztatás és transzparencia

TEHDAS1: mit és milyen elvek szerint? → TEHDAS2: hogyan, milyen közös működési szabályokkal?

MAGYAR KAPCSOLÓDÁS • OKFŐ • TEHDAS2 WP8 • jelentős eredmények kezelésének útmutatója (2026)

A TEHDAS2 dokumentumai nem kötelező szakértői anyagok; több eredmény végrehajtási és felhatalmazáson alapuló uniós aktusok szakmai előkészítését is támogatja.

Az EHDS másodlagos felhasználási útja – és a magyar HDAB–SPE döntési tér

Az uniós folyamat közös; a hozzáférési testület és a biztonságos feldolgozási környezet kialakítása több dimenzióban hangolható.

2027. MÁRCIUS 26.

A MAGYAR HDAB- ÉS SPE-MODELL ALAPDÖNTÉSEINEK, KIJELELÉSÉNEK ÉS UNIÓS BEJELENTÉSÉNEK HATÁRIDEJE

MAGYARORSZÁGI HDAB KONFIGURÁTOR

Az 55. cikk funkciói többféle intézményi modellben teljesíthetők

SZERVEZETI MODELL
központosított

hibrid / koordinációs

JOGKÖR TERJEDELME
engedélyezés

támogatás / onboarding

ADATKEZELÉSI LOGIKA
központi adattár

federált adatok

BETEGJOGI MŰKÖDÉS
alap megfelelés

fejlett opt-out

STAKEHOLDER-BEVONÁS
zárt hatósági

akadémiai / ipari partnerség

MAGYARORSZÁGI SPE FINOMHANGOLÓ

Az EHDS minimumkövetelményei eltérő infrastruktúrákkal teljesíthetők

KÖZPONTOSÍTÁS FOKA
központi SPE

decentralizált SPE-hálózat

INFRASTRUKTÚRA
állami felhő

magánfelhő / hibrid

ADATKEZELÉSI JOGKÖR
központi adatkezelő

federált adatkezelés

BIZTONSÁGI SZINT
EHDS minimum

zéró bizalom / emelt

SZOLGÁLTATÁSI MODELL
csak kutatótér

onboarding / támogatás

HÁROM EURÓPAI PÉLDA: AZONOS EHDS-FUNKCIÓK, ELTÉRŐ INTÉZMÉNYI ELRENDEZÉSBN

FINNORSZÁG
KOORDINÁLT TÖBB-HDAB MODELL

2027-től Findata mint országos koordináló kapu, mellette öt regionális HDAB. Központi kérelemkezelés, megosztott döntési hatáskör és elosztott SPE-k.

BELGIUM
FEDERÁLT, ADATBIRTOKOS-KÖZELI MODELL

A HDA koordinál és támogat. Az adatbirtokos dönt, az ISC egyes ügyekben kontrollvéleményt ad. A feldolgozás federált SPE-ökoszisztémában történik.

FRANCIAORSZÁG
PLATFORM ÉS TÖBBSZEREPLŐS KONTROLL

A Health Data Hub operatív kapu és infrastruktúra. A CESREES szakmai-etikai értékelést, a CNIL adatvédelmi kontrollt ad; az adatgazda biztosítja a hozzáférést.

OKFŐ ORSZÁGOS KÓRHÁZI FŐIGAZGATÓSÁG

Forrás: EHDS 19. cikk (1), 55. cikk (1) és (6), 105. cikk; TEHDAS2 M8.4; Findata; Belgian HDA; Health Data Hub / CNIL.

Dr. Misek János • 2026. szeptember 16.

EHDS-konferencia az OKFŐ és az ESZFK szervezésében

Előzetes program és felhívás az ágazati szereplők számára

VÁRHATÓAN 2026. NOVEMBER 17.

OKFŐ–ESZFK közös szakmai konferencia

BUDAPEST + ONLINE KÖZVETÍTÉS

NYITÓ ELŐADÁS

Az EHDS mint közös ágazati átalakulási program

Közös irány a 2026–2031 közötti felkészüléshez és végrehajtáshoz

SZAKMAI BLOKKOK

- I** Az EHDS magyar implementációs térképe, 2026–2031
- II** Elsődleges felhasználás: interoperabilitás, EESZT és határon átnyúló adatcsere
- III** Másodlagos felhasználás: a HDAB-tól a biztonságos feldolgozási környezetig

KEREKASZTALOK

- I** Ki mit tesz hozzá a magyar EHDS megvalósításához?
- II** Bizalom, társadalmi részvétel és az egészségügyi adatvagyron felelős hasznosítása
- III** Intézményi felkészültség: mit kell elkezdeni 2027 előtt?

Közös értelmezés, gyakorlati felkészülés és ágazati párbeszéd az EHDS magyar megvalósításáról

Budapest és online közvetítés

Részletes program és regisztráció hamarosan

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Misek János

Vezető szakértő EHDS/TEHDAS2

misek.janos@okfo.gov.hu